

Concept-reactie Consultatie Bcw namens publieke warmtebedrijven

Geachte lezer,

Met interesse hebben wij als publieke warmtebedrijven Duurzame Energie Veenendaal-Oost, HVC, Mijnwater, SVP Purmerend en WarmteStad kennisgenomen van de consultatieversie van het Besluit collectieve warmte (Bcw) als uitwerking behorende bij de Wet collectieve warmte (Wcw).

Vanuit de landelijke opgave aardgasvrij is het belangrijk dat de Wcw en het Bcw snel van kracht worden. Wij zijn daarom voor een snelle behandeling van de Wcw en Bcw en steunen de richtinggevende doelen die de wetgever kiest ten aanzien van (de ontwikkeling van) collectieve warmte. Een sterke regierol voor de gemeente, het vergroten van transparantie gedurende de plan-, ontwikkel- en exploitatiefase, een op kosten gebaseerd tariefstelsel en een marktordening gericht op het realiseren van de publieke doelen duurzaamheid, leveringszekerheid en betaalbaarheid helpen de warmtetransitie verder. Wel hebben wij zorgen die nadere aandacht vragen in het licht van de inwerkingtreding van de Wcw en Bcw, die zowel door publieke als private warmtebedrijven worden gedeeld.

In algemene zin is onze constatering dat het Bcw op een aantal wezenlijke onderdelen onvoldoende uitwerking geeft aan cruciale elementen van de Wcw. Dat is zorgelijk, omdat dit belangrijke onderwerpen als kavelsystematiek en tariefregulering betreft. Daarnaast zien wij een sterke reguleringsdrang en detaillering in zowel de Wcw als Bcw terugkomen, wat de uitvoerbaarheid voor gemeenten, ACM en ons als (publieke) warmtebedrijven niet ten goede komt en tot administratieve lastenverzwaring leidt. Dit zal niet tot een versnelling van de warmtetransitie leiden.

In de consultatiereactie van Energie-Nederland is een gedetailleerde reactie op het Bcw uitgewerkt, inclusief onze inhoudelijke inbreng. Als publieke bedrijven vinden wij de onderwerpen kavelsystematiek & tariefregulering echter dusdanig belangrijk dat wij onze zorgen hierover extra willen toelichten.

De opgave wacht niet, houdt oog voor proportionaliteit

De opgave van de warmtetransitie is groot. Tegelijkertijd vraagt het doorleven en inregelen van de wet, in combinatie met de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw), de nodige tijd van partijen.

Verwachtingen dat de Wcw per definitie leidt tot lagere tarieven en snellere ontwikkeling van warmte willen wij, vanuit onze positie als publieke warmtebedrijven, graag temperen. Dit is en blijft sterk afhankelijk van de lokale omstandigheden, bronmogelijkheden en flankerend beleid vanuit de Rijksoverheid. Dat laatste is nog onvoldoende uitgewerkt en ingeregeld om, op die plekken waar collectieve warmte maatschappelijk gezien de beste oplossing is, dit ook als zodanig te realiseren. Denk hierbij aan warmtenetsubsidies zoals de WIS en ISDE. De balans tussen betaalbaarheid van de eindgebruikers in relatie tot de investeerbaarheid van publieke warmtebedrijven is precair. Dit is eerder benoemd door de warmtesector, toezichthouder ACM en komt ook aan bod in het recente advies van de Raad van State over de Wcw.

De tariefregulering biedt, om diezelfde redenen die in de consultatiereactie van Energie-Nederland op het Bcw zijn uitgewerkt, onvoldoende houvast aan warmteafnemers en publieke warmtebedrijven. Wij hebben er begrip voor dat door tijdgebrek de tariefregulering nog niet tot in de details is uitgewerkt. Hier dient comfort op te komen vanuit de politiek richting zowel warmtebedrijven als (nieuwe) warmteafnemers. Landelijke garanties en zekerheden zijn wenselijk om in bepaalde situaties qua transitiekosten bij de overstap naar warmte een passende oplossing te kunnen bieden. Dit zal ten goede komen van het draagvlak en daarmee de snelheid van de realisatie van warmtesystemen. Wij denken graag mee over de te ontwikkelen tariefregulering, betaalbaarheid en effectief flankerend beleid waaronder instrumenten die de investeringszekerheid bevorderen en een betere aansluiting van huidige instrumenten die gerelateerd zijn aan de prijzen van fossiele brandstoffen, zoals SDE++.

Een andere belangrijke zorg is dat, vanwege de grote diversiteit aan bestaande warmtesystemen en nog te ontwikkelen warmtesystemen, een one-size-fits-all kavelsystematiek met voorgeschreven rekenmodellen en tarifiering niet versnellend werkt. De komende jaren worden er op veel plekken nieuwe warmtesystemen ontwikkeld, van kleine complexgebonden systemen tot grote warmtenetten, voor de bestaande gebouwde omgeving. Dit zijn ingewikkelde processen, waar vraag-, bron- en warmtenet ontwikkeling in een dynamische

Concept-reactie Consultatie Bcw namens publieke warmtebedrijven

context van stakeholders, andere (publieke) belangen en publieke opvattingen plaats vindt. Als (publieke) partijen elkaar hierin vinden en vasthouden, zal het mogelijk zijn om tot nieuwe warmteontwikkelingen te komen. De voorgeschreven methodiek en de beperkte afwijkingsruimte die de Wcw en Bcw bieden, zijn echter arbeidsintensief en te gedetailleerd voor deze ontwikkelfase. Zeker met oog op de grote en vaak nog onvoldoende ingevulde rol bij de ACM en gemeenten wat betreft inhoudelijke expertise en voldoende uitvoeringskracht. Als er al generieke modellen moeten komen, dan werken wij graag mee aan de totstandkoming daarvan.

Aangezien de betaalbaarheid en investeerbaarheid van warmtesystemen nu al onder grote druk staan, maken wij ons zorgen over de propositie van warmtenetten. Meer inzet en inspanning vanuit het warmtebedrijf, zonder eerder genoemd flankerend beleid en zonder duidelijke richtlijnen rondom doorwerking in tarifiering, zal de investeringsmogelijkheden van het warmtebedrijf verder onder druk zetten. De investeerbaarheid moet ook voor publieke warmtebedrijven geborgd zijn om tot een gedragen warmteontwikkeling te kunnen komen, de vertaling hiervan in de tariefregulering en kavelsystematiek is op dat punt nog onvoldoende uitgewerkt.

Samen aan de slag, biedt ruimte voor lokale optimalisatie

Als publieke warmtebedrijven, met een door onze publieke aandeelhouders gegeven opdracht om te zorgen voor een betrouwbare, duurzame én betaalbare warmtevoorziening in de steden en regio's waarin we actief zijn, willen we graag voortvarend verder. De Wcw en Bcw zijn daarbij belangrijke ankerpunten om op te organiseren, waarbij de ruimte moet worden gezocht om lokaal deze te vertalen naar een goed en betaalbaar aanbod waar draagvlak en enthousiasme voor ontstaat bij alle betrokkenen. Juist de publieke route maakt het mogelijk om die ruimte te bieden. Publieke warmtebedrijven werken al nauw samen met hun respectievelijke publieke aandeelhouders, die zowel het belang van de opgave aardgasvrij als het belang van hun bewoners hierbij afwegen.

We willen daarom oproepen om overbodige en kostenverhogende regulerings- en werkprocessen te voorkomen die lokale optimalisatie in de weg staan en tot een administratieve lastenverzwaring leidt. Wij vragen de wetgever, toezichthouder ACM en alle andere relevante partijen om gezamenlijk en in vertrouwen de lokale doorvertaling tegemoet te zien, en daar de (tarief)regulering en beleidsontwikkeling op aan te laten sluiten. De focus dient vooral uit te gaan naar flankerende beleid om betaalbaarheid, investeerbaarheid en de laagste maatschappelijke kosten voor warmtesystemen met elkaar in balans te brengen op systeemniveau. Het recente rapport van [Berenschot](#) toont het belang hiervan ook aan. Dit kan door het stellen van enkele duidelijke landelijke kaders, en het creëren van ruimte voor partijen om daar lokaal mee aan de slag te gaan.

Graag brengen wij, als publieke warmtebedrijven, onze kennis, kunde, ideeën en ervaringen in bij de verdere uitwerking om de benodigde versnelling van de warmtetransitie tot stand te brengen.

Duurzame Energie Veenendaal-oost (DEVO) B.V.

HVC Warmte

Mijnwater Energy B.V.

SVP Holding B.V. (Stadsverwarming Purmerend)

WarmteStad B.V.